

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THỊ PHƯƠNG LAN

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ ĐẦU TƯ XÂY DỰNG CƠ BẢN
TỪ VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH TUYÊN QUANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THỊ PHƯƠNG LAN

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ ĐẦU TƯ XÂY DỰNG CƠ BẢN
TỪ VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH TUYÊN QUANG**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: GS. TS Mai Ngọc Cường

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của tôi. Các số liệu kết quả nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

Tác giả luận văn

Vũ Thị Phương Lan

LỜI CẢM ƠN

Qua quá trình nghiên cứu làm luận văn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ, ủng hộ của cô giáo hướng dẫn, các anh, chị, đồng nghiệp, bạn bè và gia đình tôi đã tạo điều kiện để tôi có thể hoàn thiện luận văn này.

Trước tiên, tôi xin chân thành cảm ơn GS.TS Mai Ngọc Cường người đã giúp tôi có phương pháp nghiên cứu đúng đắn, nhìn nhận vấn đề một cách khoa học, lôgic, qua đó đã giúp cho đề tài của tôi có ý nghĩa thực tiễn và có tính khả thi.

Tôi xin chân thành cảm ơn cán bộ, lãnh đạo UBND tỉnh Tuyên Quang, Sở Kế hoạch và đầu tư, Sở Tài chính, Kho bạc Nhà nước, Sở Xây dựng Tuyên Quang... đã tạo điều kiện để giúp tôi điều tra số liệu, nắm bắt được thực trạng, cũng như những vướng mắc và đề xuất giải pháp trong công tác quản lý đầu tư xây dựng cơ bản từ vốn Ngân sách Nhà nước trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo và các đồng nghiệp đã góp ý và tạo điều kiện cho tôi để tôi có thể hoàn thành luận văn.

Ngoài ra, bên cạnh sự giúp đỡ của thầy giáo hướng dẫn, các đồng nghiệp, tôi còn nhận được sự ủng hộ, giúp đỡ của bạn bè và gia đình để hoàn thành luận văn

Một lần nữa tôi xin chân thành cảm ơn GS.TS Mai Ngọc Cường đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn, giúp đỡ và tạo điều kiện để tôi có thể hoàn thành luận văn tốt nghiệp này.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng năm 2014

Tác giả luận văn

Vũ Thị Phương Lan

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG, SƠ ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài.....	2
5. Kết cấu của luận văn.....	2
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ	
ĐẦU TƯ XÂY DỰNG CƠ BẢN TỪ VỐN NSNN TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH,	
THÀNH PHỐ	4
1.1. Quản lý đầu tư xây dựng cơ bản từ vốn NSNN: Khái niệm, đặc điểm và sự cần thiết	4
1.1.1. Các khái niệm về Đầu tư xây dựng cơ bản từ vốn NSNN	4
1.1.2. Vốn đầu tư xây dựng cơ bản từ ngân sách nhà nước	7
1.1.3. Đặc điểm hoạt động đầu tư xây dựng cơ bản bằng nguồn vốn NSNN	8
1.1.4. Yêu cầu và sự cần thiết của quản lý đầu tư XD CB bằng nguồn vốn NSNN.....	10
1.2. Nội dung và nhân tố ảnh hưởng quản lý đầu tư XD CB từ vốn NSNN trên địa bàn tỉnh, thành phố	16
1.2.1 Nội dung quản lý đầu tư XD CB từ vốn NSNN trên địa bàn tỉnh, thành phố.....	16
1.2.2. Nhân tố ảnh hưởng đến quản lý đầu tư XD CB từ vốn NSNN trên địa bàn tỉnh Thành phố	21
1.3. Kinh nghiệm quản lý nhà nước đối với đầu tư xây dựng cơ bản từ vốn NSNN của một số địa phương và khả năng vận dụng vào tỉnh Tuyên Quang	30
1.3.1. Kinh nghiệm quản lý nhà nước đối với đầu tư xây dựng cơ bản của một số địa phương.....	30
1.3.2. Bài học kinh nghiệm rút ra có khả năng vận dụng vào tỉnh Tuyên Quang...34	
Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên	http://www.lrc-tnu.edu.vn/

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	35
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	35
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.2.1. Phương pháp tiếp cận.....	35
2.2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	35
2.2.4. Phương pháp chuyên gia.....	36
2.3. Các chỉ tiêu phân tích.....	36
2.3.1. Các chỉ tiêu đánh giá kết quả và hiệu quả đầu tư phát triển từ nguồn vốn ngân sách (đầu ra).....	36
2.3.2. Các chỉ tiêu phân tích nguồn lực đầu vào.....	41
2.4. Khung lý thuyết.....	41
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ ĐẦU TƯ XÂY DỰNG CƠ BẢN TỪ VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TẠI TỈNH TUYÊN QUANG.....	43
3.1. Đặc điểm kinh tế xã hội của tỉnh Tuyên Quang có liên quan đến vấn đề quản lý đầu tư xây dựng cơ bản bằng vốn ngân sách nhà nước.....	43
3.1.1. Đặc điểm về tự nhiên, kinh tế- xã hội.....	43
3.1.2. Khái quát về chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan quản lý đầu tư xây dựng cơ bản bằng nguồn vốn Ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	44
3.2. Thực trạng quản lý đầu tư xây dựng cơ bản từ vốn ngân sách nhà nước ở tỉnh Tuyên Quang những năm 2011 - 2013.....	47
3.2.1. Tình hình thực hiện các khâu quản lý đầu tư XD CB từ vốn NSNN trong quá trình chuẩn bị đầu tư.....	47
3.2.2. Đánh giá kết quả và tác động của quản lý đầu tư XD CB bằng vốn NSNN đến phát triển kinh tế xã hội của tỉnh Tuyên Quang.....	54
3.3. Những hạn chế và nguyên nhân hạn chế trong quản lý đầu tư XD CB bằng vốn NSNN ở tỉnh Tuyên Quang hiện nay.....	61
3.3.1. Những hạn chế trong quản lý đầu tư XD CB bằng vốn NSNN ở tỉnh Tuyên Quang hiện nay.....	61
3.3.2. Nguyên nhân hạn chế.....	70

Chương 4: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ ĐẦU TƯ XDCB TỪ VỐN NSNN TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG	75
4.1. Phương hướng tăng cường quản lý đầu tư xây dựng cơ bản bằng vốn ngân sách nhà nước của tỉnh Tuyên Quang tới năm 2015	75
4.1.1 Định hướng và mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Tuyên Quang tới năm 2015	75
4.1.2. Mục tiêu đầu tư XDCB phục vụ phát triển KT-XH	76
4.1.3. Quan điểm hoàn thiện quản lý đầu tư trong những năm tới.....	77
4.2. Phương hướng tăng cường quản lý đầu tư xây dựng cơ bản từ vốn NSNN ở Tuyên Quang đến năm 2015	83
4.2.1. Tăng cường quản lý đầu tư XDCB trong quá trình chuẩn bị đầu tư.....	83
4.2.2. Phương hướng tăng cường quản lý đầu tư XDCB trong quá trình thực hiện đầu tư	86
4.2.3. Phương hướng tăng cường quản lý đầu tư XDCB trong quá trình đưa dự án vào hoạt động và thanh quyết toán dự án	88
4.3. Một số giải pháp chủ yếu nhằm tăng cường quản lý đầu tư XDCB từ vốn NSNN trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	90
4.3.1. Hoàn thiện cơ chế, chính sách quản lý Nhà nước về đầu tư ở địa phương có chất lượng, khoa học, kịp thời và đồng bộ	90
4.3.2. Hoàn thiện công tác quy hoạch, kế hoạch và phân bổ vốn đầu tư trong đầu tư xây dựng cơ bản	91
4.3.3. Tổ chức thực hiện đầu tư đúng quy hoạch, kịp thời và hiệu quả	94
4.3.4. Tăng cường kiểm tra, thanh tra, giám sát công tác quản lý các dự án đầu tư xây dựng.....	96
4.4. Một số kiến nghị, đề xuất	96
4.4.1. Đối với Nhà nước	96
4.4.2. Đối với UBND Tỉnh Tuyên Quang	97
KẾT LUẬN.....	98
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	101

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CNXH	: Chủ nghĩa xã hội
GPMB	: Giải phóng mặt bằng
GTVT	: Giao thông vận tải
HĐND	: Hội đồng nhân dân
KBNN	: Kho bạc nhà nước
KT- XH	: Kinh tế - xã hội
NSDP	: Ngân sách địa phương
NSNN	: Ngân sách nhà nước
NSTW	: Ngân sách trung ương
QLNN	: Quản lý nhà nước
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
TSCĐ	: Tài sản cố định
TW	: Trung ương
UBMTTQ	: Ủy ban mặt trận tổ quốc
UBND	: Ủy ban nhân dân
XDCB	: Xây dựng cơ bản
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG, SƠ ĐỒ

Sơ đồ 2.1. Khung lý thuyết của luận văn.....	41
Bảng 3.1: Tăng trưởng kinh tế, thu ngân sách và đầu tư trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 2011-2013	44
Bảng 3.2. Cơ cấu ngành kinh tế tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 2011 - 2013.....	44
Bảng 3.3: Danh sách các Ban quản lý dự án có sử dụng con dấu riêng để giao dịch...	48
Bảng 3.4: Tình hình thực hiện kế hoạch vốn đầu tư XDCB qua các năm	50
Bảng 3.5: Tình hình thanh toán vốn đầu tư XDCB qua KBNN Tỉnh	52
Bảng 3.6: Tình hình thẩm tra và phê duyệt quyết toán từ 2011 -2013 thuộc ngân sách Tỉnh Tuyên Quang.....	54
Bảng 3.7: Giới thiệu một số công trình tiêu biểu được đầu tư trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang giai đoạn năm 2011 - 2013	55
Bảng 3.8: Nguồn vốn đầu tư XDCB thực hiện tại tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 2011 - 2013.....	56
Bảng 3.9: Cơ cấu giá trị tăng thêm theo giá thực tế giai đoạn năm 2011 -2013 ...	58
Bảng 3.10: Một số dự án theo mục đích đầu tư giai đoạn năm 2011 -2013	58
Bảng 3.11: Tỷ lệ lực lượng lao động giữa các khu vực trong các ngành kinh tế giai đoạn 2011-2013.....	60
Bảng 3.12: Tổng hợp nợ XDCB các dự án đã hoàn thành thuộc nguồn vốn ngân sách địa phương (đến tháng 12/2013).....	62
Bảng 3.13: Kết quả thẩm định các dự án đầu tư sử dụng vốn ngân sách	65

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Đầu tư xây dựng cơ bản (XDCB) là nhiệm vụ chiến lược, một giải pháp chủ yếu để thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội theo hướng tăng trưởng cao, ổn định và bền vững cho một đất nước cũng như trong từng địa phương.

Bất cứ một ngành, một lĩnh vực nào, để đi vào hoạt động đều phải thực hiện đầu tư cơ sở vật chất, tài sản cố định; vì vậy đầu tư XDCB luôn là vấn đề quan trọng và được chú ý quan tâm. Trong những năm qua, đầu tư XDCB đã góp phần không nhỏ đối với tăng trưởng và phát triển nền kinh tế của nước ta. Rất nhiều công trình XDCB trong các lĩnh vực như: năng lượng, công nghiệp khai thác, chế biến, cơ sở hạ tầng, nông, lâm nghiệp được đầu tư xây dựng làm tiền đề cho việc phát triển kinh tế của đất nước.

Bên cạnh những kết quả đạt được, trong quá trình thực hiện đầu tư XDCB vẫn còn bộc lộ nhiều hạn chế, yếu kém, đặc biệt là hiệu quả của đầu tư còn thấp. Thất thoát, lãng phí trong đầu tư XDCB còn lớn và diễn ra ở nhiều địa phương gây bức xúc trong xã hội và là thách thức lớn đặt ra đối với công tác quản lý đầu tư XDCB hiện nay.

Cũng như nhiều địa phương khác trong cả nước, quá trình thực hiện đầu tư XDCB tại tỉnh Tuyên Quang thời gian qua đã đạt được những kết quả, thành công nhất định, nhờ đó mà KT-XH có bước phát triển, đời sống của nhân dân trong tỉnh đã được cải thiện. Tuy nhiên, việc quản lý đầu tư XDCB chưa đạt được như mục tiêu đề ra; hạn chế, yếu kém còn xảy ra ở nhiều khâu; thất thoát, lãng phí chưa được ngăn chặn triệt để, chất lượng công trình chưa được đảm bảo. Nghiên cứu tìm giải pháp phù hợp để khắc phục những hạn chế, yếu kém, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước đối với đầu tư XDCB trên địa bàn đang là vấn đề bức xúc đặt ra.

Từ nhận thức về vị trí cũng như tầm quan trọng của hoạt động quản lý đầu tư XDCB từ vốn Ngân sách Nhà nước, qua thời gian công tác tại Sở Xây dựng Tuyên Quang tôi đã lựa chọn đề tài: "***Tăng cường quản lý đầu tư xây dựng cơ bản từ vốn ngân sách Nhà nước trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang***" làm luận văn thạc sĩ chuyên ngành Quản lý kinh tế.